

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/17/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117201275
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8117201275.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: Československá obchodná banka, a.s., Michalská 18, Bratislava, právne zastúpený Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s.r.o., Prievozská 4/B, 821 09 Bratislava, proti žalovanému: Q. F., A.. XX.XX.XXXX, W. P. W. XXXX/X, XXX XX F., o zaplatenie 386,87 € s prísľ., takto

rozhodol:

I. Žalobu zamietá.

II. Žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Návrhom došlým súdu dňa 24.01.2017 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia istiny vo výške 386,87 € spolu s úrokom vo výške 60,04 €, úrokov vo výške 19,50 % ročne zo sumy 330,91 € od 01.01.2017 až do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 418,04 € od 01.01.2017 až do zaplatenia.

1.1 Žalobca v návrhu uviedol, že dňa 03.08.2005 uzavrel ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o prečerpaní a jej základe poskytol žalovanému povolené prečerpanie na bežnom účte do výšky limitu 165,97 € formou úveru. Úver mohol byť čerpaný odo dňa 03.08.2005. Zmluvné strany sa dohodli, že v zmysle zmluvy je výška úrokovej sadzby dohodnutá vo výške 11,60 % ročne a výška úroku z omeškania je dohodnutá vo výške 15 % ročne. Dňa 01.11.2006 nadobudli účinnosť Obchodné podmienky pre povolené prečerpanie bežného účtu žalobcu, v zmysle ktorých článku 4. ods. 4. je aktuálna úroková sadzba zverejňovaná v priestoroch žalobcu a na jeho internetovej stránke. Žalobca súdu zároveň predložil prehľad splácania zo strany žalovaného vo forme prehľadovej tabuľky, kde stĺpec - čerpanie - znamená čerpanie úveru a teda zobrazuje celkový objem čerpaní za sledované mesačné obdobie. Tam kde sa javí, že čerpanie je vyššie ako samotný úverový limit, toto vyplýva len zo samotného charakteru produktu povolené prečerpanie, ktoré je charakteristické možnosťou opakovaných čerpaní. Vyčerpaný úverový limit (sumu celkovej nesplatennej istiny) vyjadruje stĺpec označený ako zostatok vždy ku koncu príslušného kalendárneho mesiaca. Ide o sumu vyčerpaného úverového limitu na konci kalendárneho mesiaca, ktorá nikdy nie je vyššia ako povolený úverový limit. Žalovaný nedodrжал dohodnuté zmluvné podmienku v dôsledku čoho žalobca 31.01.2016 určil splatnosť úveru v súlade s čl. 24 VZP pre prečerpanie. Výška úroku pri povolenom prečerpaní predstavuje ku dňu 20.01.2017 sadzbu 19,50 % ročne. Výška úroku z omeškania je v súlade s § 517 OZ ku dňu 01.02.2016 (deň nasledujúci po dni splatnosti úveru zo zmluvy o prečerpaní) vo výške 8,05 % ročne z dlžnej istiny.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

3. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania verejným vyhlásením rozsudku, na základe § 297 písm.b) C.s.p..

4. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z listín tvoriacich súdny spis a predložených výlučne žalobcom, z ktorých zistil nasledujúce:

4.1. Z listiny s názvom „Oznámenie o poskytnutí povoleného prečerpania k žiadosti reg. č. 001148579R“ vyplýva, že: „Žalobca oznamuje žalovanému, že na základe jeho žiadosti o povolené prečerpanie zo dňa 03.08.2005 mu je poskytnuté povolené prečerpanie do výšky úverového limitu 5 000,- Sk. Úver môže byť čerpaný odo dňa 03.08.2005. Ku dňu otvorenia účtu povoleného prečerpania je výška úrokovej sadzby 11,6 % ročne a sadzby úrokov z omeškania 15 % ročne.“ V závere tejto listiny sa uvádza, že týmto je medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená Zmluva o povolenom prečerpaní č. 001148579R v zmysle bodu 2. Obchodných podmienok pre povolené prečerpanie bežného účtu.

4.2. Listom zo dňa 09.12.2015 s názvom „Posledná výzva na úhradu pohľadávky“ žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlhu z omeškaných splátok vo výške 15,98 € vrátane príslušenstva s upozornením, že pokiaľ nedôjde k úhrade tejto čiastky, žalobca zosplatní celý úver, ktorý predstavuje sumu 346,89 €.

4.3. Listom zo dňa 01.02.2016 s názvom „Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru“ žalobca oznámil žalovanému, že dňom 31.01.2016 vyhlásil úver za predčasne splatný, dlh ku dňu 31.01.2016 predstavuje sumu 358,08 €.

4.4. Z tabuľky čerpaní predloženej žalobcom súd zistil, že žalovaný počas trvania zmluvného vzťahu čerpal celkom sumu 24 325,05 € a zaplatil sumu 25 381,74 €. Súd musí uviesť, že predložená tabuľka sa javí v rozpore s tým, čo v žalobe uviedol žalobca, konkrétne, že stĺpec s názvom „Zostatok“ predstavuje sumu vyčerpaného úverového limitu na konci kalendárneho mesiaca, ktorá nikdy nie je vyššia ako povolený úverový limit. Úverový limit bol 5 000,- Sk, čiže približne 165 €, pričom už z riadku 4. poskytnutého prehľadu vyplýva zostatok 331,94 €, čo nekorešponduje s tvrdeniami žalobcu. Všetky nasledujúce riadky stĺpca „Zostatok“ predstavujú sumu vyššiu ako suma povoleného debetu.

5. Listom zo dňa 30.03.2017 upozornil súd žalobcu, že požaduje aj úrok z omeškania z úroku, teda príslušenstvo z príslušenstva, čo nepovažuje súd za súladné so zákonom.

5.1. Na predmetné vyjadrenie reagoval žalobca podaním doručeným súdu dňa 03.05.2017, (č. I. 27-28), v ktorom uviedol, že podľa čl. 9 VZP je žalobca oprávnený úročiť sadzbou úrokov z omeškania všetky čiastky, so zaplatením ktorých je dlžník v omeškaní, t. j. zo súm kapitalizovaných riadnych úrokov, neuhradených poplatkov, prípadne aj ďalších peňažných nárokov vzniknutých v spojitosti so zmluvou. Ďalej sa žalobca odvolal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo 143/98, podľa ktorého: „Zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania.“ Zároveň žalobca predložil súdu výpis z úverového účtu žalovaného, ktorý zobrazuje jednotlivé čerpania žalovaného na účte. K tomuto výpisu súd udáva toľko, že je aj vzhľadom na formu jeho vyhotovenia absolútne nezrozumiteľný.

6. Listom zo dňa 05.10.2017, súd oznámil žalovanému, že pri svojom rozhodovaní bude vychádzať z toho, že Obchodné podmienky pre povolené prečerpanie bežného účtu a cenník poplatkov nie sú súčasťou úpravy úverového vzťahu, keďže predložené oznámenie o poskytnutí povoleného prečerpania neobsahuje transparentnú inkorporačnú doložku.

7. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich právnych predpisov:

Podľa § 2 písm.a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,

Podľa § 2 písm.b) zákona č. 258/2001 Z.z. - zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 písm.g) zákona č. 258/2001 Z.z. - ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 273 ods.1 Obchodného zákonníka - Časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené.

Podľa § 451 ods.1 OZ - Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods.2 OZ - Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 OZ - Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

8. Súd má za to, že Obchodné podmienky pre povolené prečerpanie bežného účtu a následne aj Cenník poplatkov, nie sú súčasťou zmluvy s názvom „Oznámenie o poskytnutí povoleného prečerpania k žiadosti reg. č. 001148579R“, a to pre nedostatok transparentnej inkorporačnej doložky, z ktorej by nepochybne vyplývalo, že právny vzťah strán sporu sa po uzavretí zmluvy bude riadiť aj Obchodnými podmienkami pre povolené prečerpanie bežného účtu. Za takúto transparentnú inkorporačnú doložku súd nepovažuje vyššie uvedené prehlásenie „Týmto je medzi Vami a ČSOB uzavretá zmluva o povolenom prečerpaní č. 001148579R v zmysle bodu 2 obchodných podmienok pre povolené prečerpanie bežného účtu.“, z ktorého žiadnym spôsobom neplynie, že Obchodné podmienky pre povolené prečerpanie bežného účtu záväzným spôsobom pre strany sporu upravujú ich zmluvný vzťah. Navyše takéto prehlásenie má súd za vadné aj z toho dôvodu, že podľa obchodných podmienok sa má spravovať vzťah strán sporu aj pred podpísaním zmluvy o poskytnutí povoleného prečerpania, čo súd považuje za neprípustné. Podľa názoru súdu až podpisom zmluvy sa môžu obchodné podmienky stať jej súčasťou, a teda je nesprávny postup, aký zvolil žalobca v uvedenom prípade.

8.1. Súd sa ďalej musel zaoberať tým, či z dôvodu toho, že súčasťou zmluvy o povolenom prečerpaní, ktorá je vlastne revolvingovým úverom, môže takýto zmluvný vzťah existovať, a či teda nie je takáto zmluva neplatná z dôvodu § 37 OZ pre jej neurčitost', keďže všetky podmienky zmluvného vzťahu, ako spôsob splácania, spôsob úročenia, možnosti zmien zmluvy, práva a povinnosti zmluvných strán sú upravené práve v Obchodných podmienkach pre povolené prečerpanie bežného účtu, ktoré už ako bolo uvedené, nie sú súčasťou prejednávaneho zmluvného vzťahu. Súd má za to, že zmluva o revolvingovom úvere, resp. jej časť vyjadrená na listine nachádzajúcej sa na č. l. 9, neobstojí v prípade, ak jej súčasťou nie sú Obchodné podmienky pre povolené prečerpanie bežného účtu. Súd analogicky poukazuje na rozhodnutie Finančného arbitra ČR sp. zn. FA/SU/651/2014, kde sa uvádza: Z časti 4 zmluvy o úvere, v ktorej si strany zmluvy dojednali poskytnutie revolvingu, nie je celkom zrejmé, ktorá strana zmluvy o úvere sa zaväzuje akým povinnostiam a aké práva z toho, ktorej strane vyplývajú. Zmluva o úvere obsahuje iba heslovité pojmy, ako zmluvná odmena za poskytnutie každého revolvingu, predpokladaná RPSN úveru po poskytnutí revolvingu, pričom tieto pojmy, najmä význam slova revolving sú vysvetlené až v obchodných podmienkach. Časť 4 zmluvy o úvere pojednávajúca o poskytnutí revolvingu, teda nie je oddeliteľnou od obchodných podmienok, keď táto časť zmluvy o úvere je spôsobilá založiť konkrétny záväzok medzi navrhovateľom a inštitúciou iba spolu s obchodnými podmienkami. Finančný arbirer preto považuje ujednanie o revolvingu v zmluve o úvere spolu s obchodnými podmienkami za absolútne neplatné podľa ustanovenia § 37 ods. 1 OZ z dôvodov nečitateľnosti, a teda nezrozumiteľnosti.“ Napriek tomu, že v danom prípade išlo o neplatnosť právneho úkonu pre zvolený malý typ písma dodávateľom, závery vyššie uvedené sú využiteľné aj pre prejednávajúcu vec v tom prípade, že samotná zmluva o poskytnutí povoleného prečerpania, nemôže obstať ako už je vyššie uvedené bez toho, aby jej súčasťou boli Obchodné podmienky pre povolené prečerpanie bežného účtu, ktoré bližšie stanovujú práva a povinnosti strán sporu z tohto vzťahu. Súd poukazuje na to, že na rozdiel od zmluvy o poskytnutí povoleného prečerpania, ktorá nemá rozsah ani jednej strany A4, Obchodné podmienky pre povolené prečerpanie bežného účtu sa nachádzajú na troch stranách formátu A4.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že vzťah medzi účastníkmi konania je potrebné vysporiadať podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení. Vzhľadom na to, že žalovanému poskytnutá suma zo strany žalobcu bola už celým rozsahom splatená, neostalo súdu nič iné ako žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

10. Len na okraj súd poukazuje nato, že aj v prípade platnosti zmluvy, by musela byť žaloba zamietnutá, keďže pre nedostatok uvedenia RPMN by išlo o zmluvu bezúčelnú a bez poplatkov. Krajský súd v Žiline, vo veci sp. zn. 10Co/514/2014 uviedol: „V prejednávanej veci sa jedná o spotrebiteľský úver formou revolvingu. Pri tejto forme úveru je stanovený „len“ tzv. úverový rámec, teda suma, do výšky

ktorej spotrebiteľ môže úver čerpať. Skutočná výška čerpaných prostriedkov, a od nej sa odvíjajúca výška splátok, prípadne spôsob čerpania (pravidelnosť, výška atď.) sú však v čase uzatvorenia úverovej zmluvy neznáme. Nakoľko tieto údaje sú podkladovými pre určenie RPMN, nemožno údaj o realnej výške RPMN pre daný, ešte len budúci úver, v čase uzatvorenia úverovej zmluvy určiť. Na druhej strane však je možné stanoviť výšku RPMN pre určitú modelovú, východiskovú situáciu, vychádzajúc z nastavených parametrov úverovej zmluvy v čase jej podpisu. Je možné vychádzať napríklad z výšky úverového rámca ako výšky poskytnutého úveru (ktorú výšku je možné pre účely výpočtu rozdeliť aj na niekoľko častí), výšky splátok (keďže je zrejmé, že každá splátka je vo výške 4 % výpočtu rozdeliť aj na niekoľko častí bod 39. zmluvy), pri splatnosti každej splátky vždy k 20. dňu v mesiaci (bod 53. zmluvy), na základe čoho je možné stanoviť aj konečný počet splátok. Pokiaľ teda úverová zmluva zo dňa 26.5.2010 údaj o RPMN určený v zmysle predchádzajúceho odseku neobsahuje, keď odvolateľ netvrdil opak, je opodstatnený záver súdu prvého stupňa, že úver sa v prejednávacom prípade považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. j/ v spojení § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch).“

11. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

11.1 Žalobca v konaní neúspešný právo na náhradu trov konania nemá a žalovanému v konaní úspešnému súd nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne trovy v konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie.

Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p.

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.